Hardanger

Hardanger Ungdomsråd
... med auge for framtida!

Innkalling : **HARDANGER UNGDOMSRÅDSMØTE**
Dato: Onsdag 25.11.2015
Stad: Hardangerrådet i Kinsarvik
Tid: 10.00 – 14 .30

AGENDA:
10 00 Hardanger Ungdomsråd
Konstituering og sakshandsaming
11 30 Lunsj
12 15 HU rådsmøte fortset

HU-sak 17/15 **Konstituering Hardanger Ungdomsråd 2015/2016**
HU sak 18/15 **Møteplan 2016**
HU-sak 19/15 **Årshjul for Hardanger Ungdomsråd**
HU-sak 20/15 **Evaluering Hardanger Ungdomsting.**
Kva no? Vigen vidare
HU-sak 21/15 **Orienteringssaker**

- Informasjon frå deltkarane på nettverkssamlinga for ungdomsråd i Hordaland
- Tannhelsestruktur oppdatering på saka
- Aktivitetshelg 2016. Kven vil arrangera den?
- Nytt «Aktiv ungdom» -prosjekt ?

HU-sak 21/15 **Informasjon om arbeid frå den einskilde kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.**

Forfall må meldast:
Hardangerrådet v/Trude Rinaldo
tlf 53 67 14 50
mail: trude@hardangerraadet.no
Varamedlemmene møter etter særskild innkalling.

Hardangerrådet / Kinsarvik 19.11.2015
Trude L. Rinaldo

Konsulent Hardangerrådet

HU-sak 17/15 Konstituering

Saksvedlegg: Vedtektene til Hardanger Ungdomsråd

Saksutgreiing:
Val av møteleiar. Hardangerrådet held sekretær.
Gjennomgang av vedtektene til Hardanger Ungdomsråd.
Val av leiar og nestleiar i Hardanger Ungdomsråd 2015/2016

Framlegg til vedtak:
……. er vald til leiar for Hardanger Ungdomsråd i 2015/2016
…….. er vald til nestleiar for Hardanger Ungdomsråd i 2015/2016

HU sak 18/15 Møteplan 2016

Representantane ønskjer å føgja felles møteplan til Hardangerrådet. Her er forslag til møteplan for Hardanger Ungdomsråd 2016.

Saksvedlegg: Felles møteplan for Hardanger med Hardanger Ungdomsråd

Framlegg til vedtak:
Møteplan 2016 for Hardanger ungdomsråd:

21.01.2016	HU i Ulvik
11.02.2016	HU i Kvam
28.04.2016	HU i Jondal
03.11.2016:	HU med Konstituering & Hardanger Ungdomsting i Kvam
17.06.2016	HU på Voss med aktivitet
27.-28.08.2016	Kvar ? Aktivitetshelg
08.12.2016	HU i Odda

HU-sak 19/15 Årshjul for Hardanger Ungdomsråd

Kan me laga ein heilårs møteplan for alt med HU, der me legg inn forslag til datoar kvart år, men har ein årleg rytme? Me føl felles møteplan fro Hardangerrådet så godt som rå er etter ønskjer frå medlemmane

Framlegg til vedtak:
Forslag til Årshjul for Hardanger Ungdomsråd:

Konstituerande møte	Oktober
Hardanger Ungdomsting	November
Rådsmøter	Januar, Februar Mars/April (Kan 1 av desse møta vera med overnatting?)
Avsluttande rådsmøte med aktivitet	Juni (for eksempel Vindparken på Voss)
Aktivitetshelg	August med vertskommune/herad

HU-sak 20/15 Evaluering Hardanger Ungdomsting. Kva no?

Vedlegg:
Oppsummering frå Ungdomstinget i Eidfjord ved Inga Skavhaug
Tilbakemelding frå ungdomsråd om ungdomstinget i Eidfjord
Avisoppslag i Hordaland
Ung medverknad i kommunereforma, publisert av Distriktssenteret

Korleis tar me arbeidet frå Hardanger Ungdomsting i Eidfjord vidare?

Ungdom som KRAFT
Ungdom må få vera med å BESTEMMA
Ungdom kan PÅVIRKA
Ungdom har viktige MEININGAR
Ungdom for FRAMTIDA

Kan de førebu:
Kva vil de? Og korleis skal me få det til?
Kva erfaring har de i dykkar råd i dag – kva erfaring ønskjer de å få med dette arbeidet?

KOMMUNEREFORM SAKA:
Kva har de vore med på? Har de vore på kommunestyremøte?
Har ordføraren eller andre informert på ungdomsrådsmøte om kommunereforma?
Vert ungdommen høyrt på i kommunereformsaka?
Kva vil ungdommen med kommunereforma?

HU-sak 21/15 **Orienteringssaker**

- **Informasjon frå deltakarane på nettverkssamlinga for ungdomsråd i Hordaland** vedlegg: Invitasjonen
- **Tannhelsestruktur oppdatering på saka**
- **Aktivitetshelg 2016. Kven vil arrangera den?**
- **Nytt «Aktiv ungdom» -prosjekt ?**

HU-sak 22/15 **Informasjon om arbeid frå den einskilde kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.**

Hardangerrådet iks

Hardanger

Vedtekter for Hardanger Ungdomsråd

Godkjende i Hardangerrådet 12.02.2010

§ 1 Mandat, føremål og oppgåver
1.1 Hardanger Ungdomsråd er eit demokratisk vald organ med oppgåve å ivareta interessene til ungdommane i Hardanger.

1.2 Føremål
- Å ta opp til drøfting born og unge sine interesser i Hardanger.
- Vera eit forum for utveksling av erfaring i dei kommunale ungdomsråda.
- Å vera orientert om dei viktigaste sakene i Hardanger, gjennom å få tilsendt saksdokument.
- Å vera eit overordna organ for alle ungdomsråda i Hardanger i saker som vedkjem dei unge.
- Setje søkelys på å skapa identitet til Hardanger, og på ungdomsfråflyttinga.
- Stimulera til samfunnsengasjement, medbestemming og deltaking blant ungdom.
- Tilretteleggja arenaer der ungdom generelt i Hardanger får uttale seg om saker.

1.3 Hardanger Ungdomsråd sine oppgåver er m.a.:
- Å vera ein møteplass for ungdomsråda i Hardanger.
- Å fordele midlar til tiltak av interesse for ungdom.
- Å styrka det samfunnsmessige engasjementet blant born og unge i Hardanger.
- Å skapa møteplassar for ungdom i Hardanger.
- Å etablera ordningar kring arrangement og aktivitetar som vedkjem born og unge.

§ 2 Funksjonstid og samansetjing
2.1 Val
- I Hardanger Ungdomsråd sit medlemmer frå alle ungdomsråda i Hardanger.
- Kvart ungdomsråd skal stilla med leiar som representant og varamedlem møter etter særskild innkalling.

2.2 Konstituering
- Hardanger Ungdomsråd konstituerer seg sjølv, dvs at leiar og nestleiar vert valde av dei unge.
- Sekretærfunksjonen vert lagt til Hardangerrådet sitt sekretariat

§ 3 Kontaktperson
Hardangerrådet oppnemner ein kontaktperson til Hardanger Ungdomsråd. I tillegg til kontaktpersonen er det ynskjeleg at rådsordførar i Hardangerrådet deltek på Hardanger Ungdomsråd sine møter.

3.1 Hardanger Ungdomsråd ynskjer at Kontaktpersonen sine oppgåver er:

- Hjelpa ungdomsrådet med å etablera nødvendig kontaktnett med kommunane.
- Syrgja for at saksdokument i aktuelle saker vert sendt til medlemmene og varamedlemmene i Hardanger Ungdomsråd minst ei veke før ungdomsrådsmøta.
- Ha ansvar for kontinuiteten i ungdomsrådet.
- Ha ansvar for opplæring.

§ 4 Møteverksemd
4.1 Møte

- Hardanger Ungdomsråd skal ha minst 6 møte pr år. Ellers kan rådet ha møter etter behov. Møta skal gå på omgang mellom kommunane/herada.

4.2 Referat

- Det skal førast referat over Hardanger Ungdomsråd sine møte.

4.3 Sakskunnskap

- Hardanger Ungdomsråd kan invitera politikarar, administrasjon eller andre til rådsmøta for å få orientering, stilla spørsmål eller diskutera ei sak.

4.4 Møteplan

- Hardanger Ungdomsråd skal setta opp sin eigen møteplan for kvart år. Den skal sendast til Hardanger Ungdomsråd sine medlemmer og alle kommunane i Hardanger.

§ 5 Dagsorden

1. Opning
2. Godkjenning av innkalling
3. Godkjenning av referat
4. Statusrapport – økonomi
5. Behandling av saklista
6. Ymse

Årsmelding og rekneskap skal liggja føre og godkjennast på siste møte i skuleåret. Arbeidsplan med saker til oppføljing for neste år, skal leggjast ved protokollen.

§ 6 Val
6.1 Val

- Val av leiar og nestleiar følgjer skuleåret med val seinast 1.oktober.

§ 7 Evaluering av vedtektene
Vedtektene skal takast opp til vurdering av Hardanger Ungdomsråd minst annankvart år, med fyrste vurdering mot slutten av fyrste periode, og godkjennast av Hardangerrådet.

Skuleruteferiane er slik:

Joleferie	Veke 52/01	22/12 – 04/01
Vinterferie	Veke 8	22/02 – 26/02 Odda, Ullensvang, Granvin, Ulvik, Eidfjord
Påske	Veke 12	21/03 – 28/03
Vinterferie	Veke 13	29/03 – 01/04 Jondal, Kvam
Pinse	Veke 20	15/05 – 16/05
Sommarferie	Veke 26/33	20/06 – 19/08
Haustferie	Veke 40/41	03/10 – 14/10

Møteplan 2016.

2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	August	Sep	Okt	Nov	Des
Regionrådet Representant-skapet Hardanger konferansen	**Torsdag 14. Granvin**		**Torsdag 31. Ullensvang Årsmøte**	**Torsdag 28. Jondal**		**Torsdag 16. Odda**		**Torsdag 15. Ulvik**	**Torsdag 27. Kvam**	***Torsdag 09-10. Regionalt Næringsfond Eidfjord***	**Torsdag 15. Odda**
Hardingtinget Hardanger-konferansen		**Torsdag 11. Kvam**								**Torsdag 09-10. Hardanger-konferansen Eidfjord**	
Rådmanns-forum	**Torsdag 14. Granvin**			**Torsdag 28. Jondal**		**Torsdag 16. Odda**		**Torsdag 15. Ulvik**	**Torsdag 27. Kvam**	**Torsdag 09-10. Hardanger-konferansen Eidfjord**	**Torsdag 15. Odda**
Styret i HR		**Torsdag 18.**	**Torsdag 31. Ullensvang Årsmøte**			**Torsdag 9.**			**Torsdag 20.**		**Torsdag 8.**
Hardanger Ungdomsråd	**Torsdag 21. Ulvik**	**Torsdag 11. Kvam**		**Torsdag 28. Jondal**		**Fredag 17. Voss -med aktivtet**	**Laurdag-Søndag 27.-28. Kvar ? Aktivitets-helg siste**			**Torsdag 3. Kvam HU rådsmøte Konstituering & Hardanger Ungdomsting**	**Torsdag 8. Odda**

Hardanger

Hardanger Ungdomsråd
... med auge for framtida!

Oppsummering frå verkstad på

Hardange Ungdomsting

Økt 1: Kvifor, lyst til å få til, utfordringar

Kvifor
Vil ha noke å seie lokalt Da hørtes interessant ut Påverke politikken
Litt kjekt å prøve noko nytt Det virka interessant å ve med UR, ve med å bestemme Eg ville vere med å engasjere meg Engasjere, ha innflytelse på ungdomspolitikk
Fordi det virka kjekt

Fordi eg kan påverka Fordi eg ville gjera noko med skysstilbodet Fordi eg ville lære meir om politikk
For å påverka politikken Følgja med i politikken i samfunnet Politisk interessert Meir aktivitet og fritidstilbod for unge Bidra og medverka i lokalpolitikken
Få større sjanse til og få si meininga. Verte høyrt Høyrest kjekt ut og vere med i ungdomsrådet

Lyst til å få til
Innflytelse på lokale saker som angår ungdommen Eidfjord – attraktiv plass å bu Oppretthalde lokale tenester Oppretthalde og skape nye lokale tilbod for unge Fleire/ betre idrettstilbod
Betre kollektivtilbod Oppretthalde eit godt tenestetilbod Skapa engasjement Arrangement for ungdom på tvers av bygdene «Utekontakten» - halde fram med det tilbodet
Ein meir aktiv skulekvardag Ung jobb Paintballklubb Aktiv ungdomsklubb Få betre tilbod for ungdom!
Få fleire ungdommar sosiale At alle blir høyrt, ingen dømming Crossbane, betre psykisk helsevern

Utfordringar
Oppretthalde lokale tenester og tilbod
Få fram meiningane våre til politikarane Få nok opplæring Setje av nok tid til ungdomsrådet Ha god kontinuitet
Tidkrevjande Må gjennom mange ledd, få mange med på forslaga Økonomi Blir ikkje tatt seriøst
Få alle til å bli høyrt At ungdommen snakkar til oss, alle blir høyrt Plukke ut det realistiske. Prioritere det som er viktig og som er greitt å få gjennomført.

Økt 2: Kommunen i dag, ny kommune, utfordringar

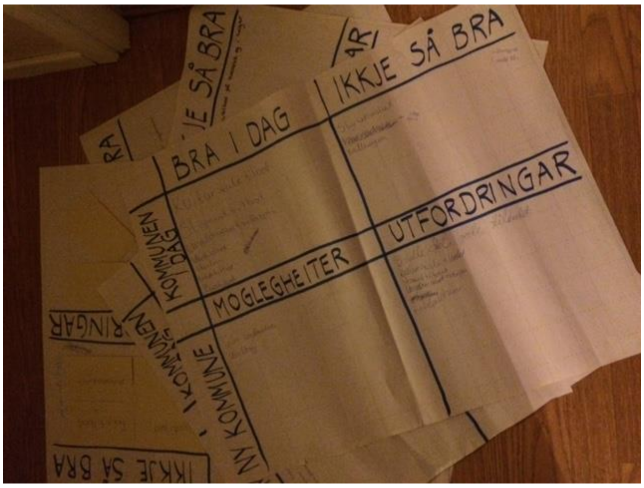

Kommunen i dag

Bra i dag	**Ikkje så bra**
Kulturskuletilbod Stipendtilbod Ungdomskortet + refusjon Idrettstilbod Skulen Fritidstilbod busstilbod	Styrkerommet Lyspærer i ballbingen ballbingen
God barne- og ungdomsskule Ungdomsklubb God idrettsplass Gode turmoglegheiter Godt miljø Gor eldreomsorg God barnehage Tannlege Brannvesen ambulanse	Ikkje noko psykisk helsetilbod Ikkje så bra idrettsmoglegheiter (kun fotball) Økonomi Crossbane (dårleg motorsport) Kommunale vegar Helsesøstertilbod Politi
Fritidstilbod Bra ungdomsarrangement Ungdomsråd	Busstilbod Ferjetilbod Hordatun idrettspark Skulehelsteteneste
Godt og stabilt tilbod knytt til psykisk helse hjå ungdommen Godt vedlikehald av vegar og offentlege plassar i nærmiljøa	Begrensa kollektivtilbod på kveldstid og i helger Dårleg økonomi
Det er trygt Alle kjenner alle Ingen mobbing Godt idrett tilbod Kulturtilbod Variert natur	Vegar Økonomi Fritidstilbod Politikarar har lite engasjement i sakar som angår ungdommen. Dårleg lærartilbod

Ny kommune

Moglegheiter	Utfordringar
Felles ungdomsskule Utvikling	Behalde det gode tilbodet Kulturskuletilbodet Stipendtilbodet Ungdomskortrefusjon Lokalpolitikarar
Fleire vennar, meir sosial Fleire idrettsmoglegheiter Ønske om variert fellesskap for skulen (for vgs)	Meir mobbing Økonomi Kollektivtransport Trygg skuleveg
Kanskje betre økonomi Namn: Ullensvang (60 talet : Eidfjord i Ullensvang)	Færre offentlege tenester i nærområdet Navn
Større fagmiljø Meir solid økonomi	Lange avstandar mellom bygdene Fare for sentralisering
Betre økonomi Betre skuletilbod Betre aktivitets- og fritidstilbod	«Utrygt» Vanskelig å fordele jobbar Kor skal u-skulen og småskulen vere? Kor skal sjukeheimen vere? Kven skal behalde jobben som ordførar? Langt mellom bygdene

Hardanger i framtida

Attraktivt utelig God barnehagedekning Kulturtilbod Kunstnarmiljø og kulturskule Gode helsetenester Trygge skulevegar Kvam + Jondal + Odda <3 Arbeidsplassar Idrett Lokale vidaregåande skular
God skule + barnehagar Null mobbing God SFO Båthavn Godt miljø God helsesøstertilbud Større og meir sosial ungdomsklubb Betre brannvesen Politi Ungdomshuset meir brukt Ungdomsskule Større skule Bibliotek Bensinstasjon 4G Gode vegar

Fiskebrygger SFO UFU Legekontor Fint treningsstudio Strikkecafe Jaktlaget Kulturskulen Museum Gardsbutikken Crossbane Leikeplasser Fisk i havet Bra breiband Fiber Jordbruk Tannklinikk Sentralt Strand/ brygge/ kai Ungdomsråd Langrenn og alpinanlegg Lokale arbeidsplassar God eldreomsorg Gode idrettsmoglegheiter
Betre sikring av Trolltunga. Netting Turisme God økonomi Ferjetilbod Gode skular (lærarar) Busstilbod Skulehelseteneste Eldreomsorg
Gode aktivitets- og fritidstilbod Sosialt samfunn Fleire arbeidsplassar Fleire butikkar (ikkje matbutikkar) Politi og brannvesen og helsevesen Bankar i bygdene Akuttmottak i nærområdet Betre distriktspolitikk Betre fagtilbod Eldreomsorg
Ungdomsskule Hardangervidda tunnell Motorcrossbane Fellesskap Samarbeid mellom kulturskulane Betre vegar i Hardanger Togbane mellom Ulvik og Eidfjord via Simadal (festa til Bergen- Oslo?)

Kahoot

1. Synes du det er viktig at ungdom får medverke i utviklinga av kommunen?

Ja	Nei	Veit ikkje
21	1	1

2. Kva er den viktigast grunnen til at ungdom får medverke?

Ungdom har viktig kunnskap kommunen treng	Alle har rett til å bli høyrt	Veit ikkje	Ungdom har andre prioriteringar
5	15	1	4

3. Kvar kan kommune og politikarar får høyre ungdom si meining?

Elevråd	Ungdomsråd	Veit ikkje	Spørje foreldra
	25		1

4. Ønskjer du å vere med og meine om kommunereforma?

Ja	Nei	Veit ikkje
25	1	

5. Kva er den viktigast grunnen til at ungdom bør høyrast om kommunereforma?

Ungdom er framtida	Ungdom har andre prioriteringar	Veit ikkje
23	4	1

Involvèr det regionale ungdomsrådet

På Hardanger Ungdomsting i oktober 2015 diskuterte de nyvalgte ungdomsrådene en rekke temaer, blant annet kommunereformen. Hardanger har et regionalt ungdomsråd og arrangerer årlig Hardanger ungdomsting hvor ungdomsrådene deler ideer og innspill.

Arbeidsverksted

Før arbeidsverkstedet presenterte Ingebjørg Winjum, ordfører i Granvin, og Jon Larsgård, ordfører i Jondal, statusen for kommunereformarbeidet i Hardanger. Etterpå diskuterte ungdomsrådene saker de ønsker å jobbe med, utfordringer og muligheter i egen kommune og i Hardanger som region i fremtiden. Alt fra buss- og fergetilbud, utvikling av ungdomsklubber, sommerjobber og kommunegrenser var tema. Dette er relevante innspill til plan- og utviklingsarbeidet i regionen, og i prosessene knyttet til kommunereformen.

Her er dreieboken for verkstedet og oppsummering fra gruppearbeidene. (LINK TIL DOKUMENTENE).

Det er ulike meninger om kommunereformen i ungdomsrådene, og flere har gjort seg refleksjoner om prosessen. Enkelte påpeker at de vet for lite om saken, at de har blitt lovet å få bli med i arbeidet, men at det ikke har skjedd noe.

Se avisopplag i avisa Hordaland: Vil vera med å bestemme.

På Hardanger Ungdomsting møtte fem av sju ungdomsråd. De to siste hadde ikke rukket å konstituere seg. I tillegg deltok nyansatt daglig leder for Hardangerrådet, Jostein Eitrheim og flere ungdomskontakter og ordførere og rådmenn fra regionen.

Prosessen videre i Hardanger

Hva skjer videre?

Ordfører i Jondal, Jon Larsgård, utfordret ungdomsrådene til å komme med innspill om hvordan de ønsker å bli involvert i arbeidet med kommunereformen i kommunene og regionen.

Hardanger ungdomsråd

Hardanger ungdomsråd ble for første gang konstituert i februar 2010 i Odda, og består av lederne i de sju ungdomsrådene. Det er et partipolitisk uavhengig organ som fungerer som et talerør for ungdom i hele regionen. Hardangerrådet erfarer at ungdom som har vært med senere blir aktive politisk, og enkelte har blitt valgt inn i kommunestyrene.

Vedtekter for Hardanger Ungdomsråd

Tilbakemelding til Inga marie – distriktssenteret – hardanger ungdomsting

Var det nyttig?

- Ja, me får jobba med andre, og høyra litt kva andre råd meiner. Me syns og det var nyttig informasjon frå distriktsenteret.

Kva fungerte bra?

- At me fekk små pausar innimellom, og at ikkje føredraga holdt på for lenge.

Kva skulle vore gjort anleis?

- Inkludert ungdommane når det gjaldt føredrag av administrasjon ang kommunestruktur.
- Me skulle ha blanda råda, slik at me fekk nye impulsar frå andre, og små diskusjonar i små grupper.

Evt. Andre tankar og innspel?

- Det bør bli ein tradisjon at me gjer dette minst ein gong i året, om ikkje to.

UNGDOMMENS FYLKESTING
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

Alle ungdomsråd i Hordaland

Dato: 17.08.2015
Vår ref.: 2014/560-183
Saksbehandlar: ingtakl
Dykkar ref.:

Invitasjon til nettverkssamling 21.-22. november til alle ungdomsråd i Hordaland

21. og 22. november vert det arrangert nettverkssamling for ungdomsråd og ungdommens kommunestyre i Hordaland ved **Quality Edvard Grieg Suitell**. I den anledning har Ungdommens fylkesutval gleda av å kunne invitere **2 personer** frå dykkar Ungdomsråd/Ungdommens kommunestyre til å delta. Dersom kommunen din ikkje har eit ungdomsråd kan to representantar frå kommunen delta.

Målet for samlinga er samarbeid mellom ungdomsråda og Ungdommens fylkesutval, men tema vil vere utdanning. I tillegg vil samlinga ha fokus retta mot førebuing til Ungdommens fylkesting som vert arrangert i februar.

Eigenandelen er 1500 kr per deltakar. Dette dekker alt unntatt reise til og frå. Fristen for påmelding er 1. oktober, og må gjerast gjennom denne linken: http://kurs.hfk.no/Kurs-og-konferansar/2015/Ungdommens-fylkesting-Nettverkssamling/.

Dersom du ønskjer å kome med innspel til programmet kan det sendast til ungdommens.fylkesutval@hfk.no. For praktisk informasjon, ta kontakt med Ingeborg Borgen Takle, ingeborg.borgen.takle@hfk.no.

Ungdommens fylkesutval ønskjer dykk ein god start etter ferien og ser fram imot å sjå de på nettverkssamlinga.

Agnes Hoshovd Bernes
Leiar

Ingeborg Borgen Takle
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Hordaland fylkeskommune
Kommunikasjonsseksjonen- Øk og Org avd

Agnes Mowinckels gate 5
PB 7900
5020 Bergen

Tlf: 55 23 90 00
e-post: hfk@hfk.no
www.hordaland.no

Org.nr. NO 938 626 367 mva.
Kontonr. 5201 06 74239

Miljøfyrtårn